

Siri Kecerdasan Timur

东方智慧丛书

Ketua Editor: Tang Wenhui Liu Zhiqiang

主编: 汤文辉 刘志强

Penasihat Ilmiah: Zhang Baoquan

学术顾问: 张葆全

Bahasa China-Melayu

汉 马 对 照

Penterjemahan Kutipan Pembicaraan Konfusius

论语选译

Penyusun Bahasa China: Yu Jingsong

中文整理: 虞劲松

Penyemak Bahasa China: Zhang Baoquan

中文审读: 张葆全

Penterjemah: Xu Mingyue

翻译: 徐明月

Penyemak Bahasa Melayu: Noor Kamilah Mohamed

马来语审读: 诺·卡米拉·穆哈迈

Pereka Grafik: Lan Xuehui Zheng Zhenming

绘图: 蓝学会 郑振铭

GUANGXI NORMAL UNIVERSITY PRESS

广西师范大学出版社

Siri Kecerdasan Timur

东方智慧丛书

Ketua Editor: Tang Wenhui Liu Zhiqiang

主编: 汤文辉 刘志强

Penasihat Ilmiah: Zhang Baoquan

学术顾问: 张葆全

Bahasa China-Melayu

汉 马 对 照

Penterjemahan Kutipan Pembicaraan Konfusius

论语选译

Penyusun Bahasa China: Yu Jingsong

中文整理: 虞劲松

Penyemak Bahasa China: Zhang Baoquan

中文审读: 张葆全

Penterjemah: Xu Mingyue

翻译: 徐明月

Penyemak Bahasa Melayu: Noor Kamilah Mohamed

马来语审读: 诺·卡米拉·穆哈迈

Pereka Grafik: Lan Xuehui Zheng Zhenming

绘图: 蓝学会 郑振铭

· 桂林 Gui Lin ·

GUANGXI NORMAL UNIVERSITY PRESS
广西师范大学出版社

© 2016 by Guangxi Normal University Press.

All rights reserved.

图书在版编目 (CIP) 数据

论语选译: 汉马对照 / 虞劲松整理; 徐明月译;
蓝学会, 郑振铭绘. —桂林: 广西师范大学出版社,
2016.1

(东方智慧丛书 / 汤文辉等主编)

ISBN 978-7-5495-7607-4

I. ①论… II. ①虞…②徐…③蓝…④郑…
III. ①儒家②《论语》—译文—汉语、马来语
IV. ①B222.24

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2015) 第 286877 号

广西师范大学出版社出版发行

(广西桂林市中华路 22 号 邮政编码: 541001)
(网址: <http://www.bbtpress.com>)

出版人: 何林夏

全国新华书店经销

广西大华印刷有限公司印刷

(广西南宁市高新区科园大道 62 号 邮政编码: 530007)

开本: 880 mm × 1 240 mm 1/32

印张: 10.625 字数: 185 千字 图: 50 幅

2016 年 1 月第 1 版 2016 年 1 月第 1 次印刷

定价: 78.00 元

如发现印装质量问题, 影响阅读, 请与印刷厂联系调换。

《东方智慧》丛书

Siri Kecerdasan Timur

学术顾问: 张葆全

主 编: 汤文辉 刘志强

编辑委员会:

主 任: 虞劲松 郭玉贤

委 员: 才学娟 王 专

王 燕 杨远义

吴艺霞 陈丕武

俞 琦 施 萍

梁嗣辰

翻译委员会:

主 任: 黎巧萍 刘志强

覃秀红

委 员: 王海玲 沈 菲

张 蔚 欧江玲

徐明月 谈 笑

陶 红 黄兴球

覃海伦 韩艳妍

美术委员会:

主 任: 柒万里 尹 红

委 员: 卫阳虹 王雪峰

吕 鹏 刘 荣

关瑞琳 郑振铭

俞 崧 陶朝来

黄建福 蓝学会

戴孟云

Penasihat Ilmiah: Zhang Baoquan

Penyunting: Tang Wenhui Liu Zhiqiang

Jawatankuasa Penyunting:

Ketua Pengarang: Yu Jingsong Guo Yuxian

Anggota: Cai Xuejuan Wang Zhuan

Wang Yan Yang Yuanyi

Wu Yixia Chen Piwu

Yu Qi Shi Ping

Liang Sichen

Jawatankuasa Penterjemahan:

Ketua Pengarang: Li Qiaoping Liu Zhiqiang

Qin Xiuhong

Anggota: Wang Hailing Shen Fei

Zhang Wei Ou Jiangling

Xu Mingyue Tan Xiao

Tao Hong Huang Xingqiu

Qin Hailun Han Yanyan

Jawatankuasa Seni Lukis:

Ketua Pengarang: Qi Wanli Yin Hong

Anggota: Wei Yanghong Wang Xuefeng

Lyv Peng Liu Rong

Guan Ruilin Zheng Zhenming

Yu Song Tao Chaolai

Huang Jianfu Lan Xuehui

Dai Mengyun

总 序

文化交流对人类社会的存在与发展至关重要。季羨林先生曾指出，文化交流是推动人类社会前进的主要动力之一，文化一旦产生，就必然交流，这种交流是任何力量也阻挡不住的。由于文化交流，世界各民族的文化才能互相补充，共同发展，才能形成今天世界上万紫千红的文化繁荣现象。^[1]

中国与东盟国家的文化交流亦然，并且具有得天独厚的优势。首先，中国与东盟许多国家地理相接，山水相连，不少民族之间普遍存在着跨居、通婚现象，这为文化交流奠定了良好的地理与人文基础。其次，古代中国与世界其他国家建立起的“海上丝绸之路”为中国与东盟国家的经济、文化交流创造了有利的交通条件。

中国与东盟诸多使用不同语言文字的民族进行思想与文化对话，自然离不开翻译。翻译活动一般又分为口译和笔译两类。有史记载的

[1]季羨林：《文化的冲突与融合·序》，载张岱年、汤一介等《文化的冲突与融合》，北京大学出版社，1997年，第2页。

中国与东盟之间的口译活动可以追溯至西周时期，但笔译活动则出现在明代，至今已逾五百年的历史。

在过去五百年的历史长河中，东盟国家大量地译介了中国的文化作品，其中不少已经融入到本国的文化中去。中国译介东盟国家的作品也不在少数。以文字为载体的相互译介活动，更利于文化的传承与发展，把中国与东盟国家的文化交流推上了更高的层次。

2013年9月，国务院总理李克强在广西南宁举行的第十届中国—东盟博览会开幕式上发表主旨演讲时指出，中国与东盟携手开创了合作的“黄金十年”。他呼吁中国与东盟百尺竿头更进一步，创造新的“钻石十年”。2013年10月，习近平总书记在周边外交工作座谈会上强调要对外介绍好我国的内外方针政策，讲好中国故事，传播好中国声音，把中国梦同周边各国人民过上美好生活的愿望、同地区发展前景对接起来，让命运共同体意识在周边国家落地生根。于是，把中华文化的经典译介至东盟国家，不仅具有重要的历史意义，同时还蕴含着浓厚的时代气息。

所谓交流，自然包括“迎来送往”，《礼记》有言：“往而不来，非礼也；来而不往，亦非礼也。”中国与东盟国家一样，既翻译和引进外国的优秀文化，同时也把本国文化的精髓部分推介出去。作为中国最具人文思想的出版社之一——广西师范大学出版社构想了《东方智慧》丛书，并付诸实践，不仅是中国翻译学界、人文学界的大事，更是中国与东盟进行良好沟通、增进相互了解的必然选择。广西民族大学作为翻译工作的主要承担方，是国家外语非通用语本科人才培养基地，拥有东盟语言文字的翻译优势。两个单位的合作将能够擦出更多的火花，向东盟国家更好地传播中华文化。

联合国教科文组织的官员认为，“文化交流是新的全球化现象”。^[2]
我们希望顺应这一历史潮流与时代趋势，做一点力所能及的事。
是为序。

刘志强

2015 年 1 月 25 日

[2]《联合国教科文组织文化政策与跨文化对话司司长卡特瑞娜·斯泰诺的致辞》，载《世界文化的东亚视角》，北京大学出版社，2004年，第3页。

Kata Pengantar

Proses perkembangan masyarakat manusia terjadi disebabkan oleh beberapa faktor. Pertukaran kebudayaan memainkan peranan penting dalam kemunculan dan perkembangan masyarakat manusia. Prof Ji Xianlin pernah menyatakan bahawa jalinan kebudayaan merupakan salah satu dorongan yang kuat dalam kemajuan masyarakat manusia. Sebaik sahaja kemunculan budaya berlaku, pertukaran kebudayaan juga turut muncul. Dengan itu, budaya pelbagai bangsa di dunia ini akan saling lengkap melengkapi antara satu sama lain dan akhirnya berkembang. Pertukaran kebudayaan membentuk budaya yang cemerlang.^[1]

Hal ini turut berlaku pada kebudayaan di Negara China dan di negara-negara ASEAN. Pertukaran ini mempunyai kelebihan tersendiri tanpa disedari. Contohnya, perkahwinan rakyat di Negara China dengan rakyat di negara ASEAN berlaku disebabkan faktor jarak yang tidak jauh. Hal ini berlaku kerana Negara China bersempadan dengan kebanyakan negara

[1] Ji Xianlin, *Konflik dan Integrasi Budaya-Pengantar* daripada zhang Dainian, Tang Yijie *Konflik dan Integrasi Budaya*. Bei Jing: penerbit Universiti Peking, 1997, hlm.2

ASEAN dan hal ini secara tidak langsung mendorong ke arah berlakunya perkahwinan campur. Perkara sebegini memberikan manfaat kepada pertukaran kebudayaan dari segi geografi manusia. Faktor pertukaran kebudayaan juga berlaku dengan adanya “Jalan Sutera di laut” yang dibentuk pada zaman dahulu lagi untuk menjalankan aktiviti ekonomi antara masyarakat China dengan negara luar.

Dalam proses pertukaran kebudayaan, Negara China dan negara-negara ASEAN menggunakan pelbagai bahasa dan tulisan yang berbeza. Hal ini menyumbang kepada aktiviti penterjemahan. Kegiatan penterjemahan dapat dibahagikan kepada dua jenis, iaitu penterjemahan secara lisan dan penterjemahan secara tulisan. Penterjemahan secara lisan yang terawal tercatat dalam sejarah wujud pada zaman Dinasti Xi Zhou, manakala penterjemahan secara tulisan pula wujud pada zaman Dinasti Ming iaitu lebih lima ratus tahun yang lalu. Sewaktu itu, negara-negara ASEAN telah menterjemah banyak hasil karya Negara China yang kebanyakannya berkaitan dengan kebudayaan Negara China sendiri. China juga tidak ketinggalan menterjemah hasil karya negara-negara ASEAN dalam jumlah yang besar. Aktiviti menterjemah ini akhirnya mengembangkan budaya masing-masing dan meningkatkan pertukaran kebudayaan antara Negara China dengan negara-negara ASEAN.

Li Keqiang, Perdana Menteri China menyanjung tinggi tentang kerjasama ‘Dekad Emas’ antara Negara China dan negara-negara ASEAN dalam ucapan beliau semasa berlangsungnya sidang pembukaan rasmi Expo China-ASEAN (CAEXPO) ke-10 yang diadakan di Nanning, GuangXi pada bulan September 2013. Beliau menggalakkan kerjasama pembangunan ‘Dekad Intan’ iaitu meningkatkan tahap kerjasama dalam tempoh sepuluh tahun yang akan datang. Presiden China, Xi Jinping pula menegaskan bahawa penyiaran dasar luar dan diplomatik China kepada negara-negara jiran sewaktu Seminar Hal Ehwal Negara Jiran yang

diadakan pada bulan Oktober 2013. Beliau mengumumkan bahawa sikap Negara China yang ikhlas bekerjasama di rantau ini disebabkan oleh impian China yang mengharapakan kedamaian dan kesejahteraan sama seperti negara-negara lain. Nasib Negara China berhubung rapat dengan nasib negara jirannya. Atas hal-hal tersebut, penterjemahan hasil karya China menjadi keperluan dan memainkan peranan yang penting dalam masyarakat kini.

'Menerima' dan memberi menghadahi turut termasuk dalam kegiatan perhubungan. Menurut perumpamaan yang diberikan oleh "Li Ji", "menerima tanpa menghantar tidak sesuai dengan tatasusila dan begitulah sebaliknya." Negara China sama seperti negara-negara ASEAN yang lain. Menterjemah dan membawa masuk hasil karya yang unggul daripada negara lain ke dalam negara sendiri dan seterusnya memperkenalkan inti sari budaya sendiri kepada luar. Penerbit Universiti Perguruan Guang Xi (Guang Xi Normal University Press) merupakan salah satu badan penerbitan yang mementingkan hubungan dengan luar dan sedang merancang untuk mengeluarkan Kumpulan Terjemahan Hasil Klasik China Dalam Bahasa Negara ASEAN. Rancangan ini dalam proses pelaksanaan. Hal ini bukan sahaja penting dalam bidang penterjemahan kepada masyarakat China sahaja tetapi juga menjadi satu peluang yang baik kepada negara-negara ASEAN untuk memahami dan menjalinkan hubungan dengan Negara China. Universiti Etnik-Etnik GuangXi (GuangXi Universiti for Nationalities) yang dipertanggungjawabkan sebagai penterjemah utama Negara China merupakan pusat pendidikan bahasa negara-negara yang tidak digunakan secara meluas di dalam dunia. Universiti ini mempunyai kelebihan kerana mengetahui bahasa negara-negara ASEAN. Usaha kedua-dua universiti ini dapat mengembangkan dan menyiarkan budaya klasik China.

Pegawai UNESCO berpendapat bahawa komunikasi kebudayaan

merupakan salah satu fenomena sejagat.^[2] Oleh yang demikian, kami akan mencuba sedaya upaya untuk mengembangkan ilmu perkembangan sejarah ini.

Sekian.

Liu Zhiqiang
25 Januari 2015

[2] *Ucapan daripada Menteri Polisi Budaya dan Pertukaran Budaya UNESCO Katrina Steno dari Perspektif Asia Timur Budaya Dunia*. Bei Jing: Universiti Peking, 2004, hlm.3.

孔子（公元前 551 年—公元前 479 年）

Konfusius(551 S.M-479 S.M)

前 言

《论语》是记载中国古代著名思想家、教育家、儒家学派创始人孔子及其弟子言行的语录体著作，是儒家学派最重要的经典，集中体现了孔子及儒家学派的政治主张、伦理思想、道德观念及教育原则等内容，成书于战国（公元前 476 年—前 221 年）初期，由孔子的弟子及其再传弟子记录而成。

孔子是《论语》的中心。孔子名丘，字仲尼，春秋时期（公元前 770 年—前 476 年）鲁国陬邑（今山东曲阜市南辛镇）人，生于公元前 551 年 9 月 28 日（农历八月二十七），卒于公元前 479 年 4 月 11 日（农历二月十一）。孔子集华夏上古文化之大成，是当时社会上最博学者之一，后世尊为孔圣人、至圣先师、万世师表，被联合国教科文组织评选为“世界十大文化名人”之首。《论语》大量篇章是直接体现孔子思想观点的语录，也有对孔子仪态举止、个性气质的传神描述。并且，围绕孔子这一中心，《论语》还成功地展现了一些孔门弟子的形象。如子路的率直鲁莽，颜回的温良好学，子贡的聪颖善辩，曾皙的潇洒

脱俗等，都称得上个性鲜明，能给人留下深刻印象。

《论语》书名二字意为“言语汇编”，现通行本共二十篇，各篇皆以第一章正文（或语录）的前二三个字作为篇名。作为语录汇集，《论语》编纂有一定的随意性，但各篇有相对集中的主题，各篇之间也存在一定的逻辑性。

《论语》内容涉及政治、教育、哲学、文学等多方面，可简要概括为修身养德和治国安邦两大类。修身养德就是要做一个仁德、孝悌、恭谨、宽厚、信实、慈惠、勤敏、多才之人。《论语》许多篇幅谈及君子，君子是一个广义概念，重在强调一种人格追求，教人做一个不平凡的人。为实现这一目的，《论语》提出了君子的言行标准及道德修养要求。如：“君子喻于义，小人喻于利”（《里仁》），“君子欲讷于言而敏于行”（《里仁》），“君子和而不同，小人同而不和”（《子路》），等等。孔子重视教育，诲人不倦，主张因材施教、有教无类，打破了学在官府的传统，开创私人讲学之风。

《论语》治国安邦思想可概括为以下几点：认为治国的根本在于建立“君君，臣臣，父父，子子”（《颜渊》）的人伦纲常；强调君主要严于律己，讲究信用，为政以德，爱护人民，“苟正其身矣，于从政乎何有？不能正其身，如正人何？”（《子路》），“道千乘之国，敬事而信，节用而爱人，使民以时”（《学而》）；治国的基本方法则是“选才、富国、育人、立法”，“先有司，赦小过，举贤才”（《子路》），“冉有曰：‘既庶矣，又何加焉？’曰：‘富之。’曰：‘既富矣，又何加焉？’曰：‘教之。’”（《子路》）

《论语》是研究孔子及儒家思想最重要的第一手资料，其所确立的观念、范畴、原则和理论，对后世影响极大。北宋（公元960年—1127年）政治家赵普曾有“半部《论语》治天下”之说。南宋（公元1127年—1279年）大儒朱熹将《大学》《中庸》《论语》《孟子》合

为“四书”，使之在儒家经典中的地位日益提高。直至清（公元1644年—1911年）末，《论语》一直被学子士人奉为经典。今天，《论语》依然是中华民族最可宝贵的历史文化典籍。

历史上，以《论语》为代表的孔子及儒家思想对朝鲜半岛、日本、东南亚等地区产生过深远影响，形成以中国为中心的儒家文化圈。当前，儒家思想对世界的和平与发展显现出越来越重要的意义，《论语》理应在更广的范围传播，奉献给世界人民。

本书精选《论语》最具代表性的100句（章），精确释析，精心翻译，并配绘精美插图，为了解中华儒家文化提供一个优质读本。

Prakata

Lun Yu merupakan sebuah kitab bahasa China yang mencatatkan segala perkataan dan perbuatan Konfusius dan pengikut-pengikutnya. Konfusius ialah seorang pendeta, pemikir dan pendidik agung China kuno. Kitab Lun Yu mementingkan hal berkaitan politik, adat, fikiran, moral, pendidikan dan sebagainya. Oleh sebab itu, kitab Lun Yu menjadi hasil klasik yang penting bagi Aliran fikiran Konfusius. Lun Yu disiapkan pada awal zaman peperangan (476 S.M-221 S.M). Kitab ini tercactat dan disusun oleh penuntut-penuntut fahaman ini.

Pengisian dan isi kandungan kitab Lun Yu semuanya daripada Konfusius sendiri. Kong Qiu a.k.a Zhong Ni. Beliau dilahirkan pada 28 September 551 SM (Imlek 27 bulan kelapan) di Bandar Zou Yi, Qufu negara Feodal Lu, pada musim bunga dan musim gugur (770 S.M-476 S.M) dan meninggal dunia pada 11 April 479 S.M (Imlek 11 bulan kedua). Konfusius merupakan budaya Tiong Hua kuno yang sempurna. Beliau merupakan orang paling berilmu pada zaman itu dan digelar sebagai Guru Agung pada zaman seterusnya. Beliau juga dipilih oleh UNESCO sebagai pemegang tempat pertama Orang Terkenal dalam budaya dunia.